

Informácia o plnení záväzkov vyplývajúcich z Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov a odporúčaní Výboru ministrov Rady Európy

predkladateľ: zodpovedné rezorty

termín: 50. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny; III. štvrt'rok

- Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov je rámcová mnohostranná zmluva kultúrnej povahy.
- MZVEZ SR ako gestor charty koordinuje celý monitorovací proces charty – od predloženia periodickej správy až po komunikovanie výstupov monitoringu. Implementácia charty sa uskutočňuje prostredníctvom príslušných ministerstiev a inštitúcií, do pôsobnosti ktorých jazyková agenda menšín patrí.

- **Monitorovací proces charty** pozostáva z týchto fáz:

1. Predloženie periodickej správy zmluvným štátom

Od 1. júla 2019, po reforme prijatej Výborom ministrov v novembri 2018, musí každý zmluvný štát každých päť rokov predložiť generálnemu tajomníkovi pravidelnú správu, v ktorej vysvetlí svoju politiku a prijaté opatrenia na splnenie svojich záväzkov, a v polovici cyklu (dva a pol roka následne) predložiť informáciu o plnení odporúčaní Výboru expertov pre okamžité opatrenia. Správy musia byť vypracované podľa osnov prijatých Výborom ministrov Rady Európy. Periodické správy štátov sú verejne publikované a dostupné od príslušných štátov a od Rady Európy.

2. Monitorovanie výborom expertov

Počas každého monitorovacieho cyklu Výbor expertov skúma periodickú správu štátu; v prípade potreby adresuje zmluvnej strane otázky na objasnenie informácií; organizuje monitorováciu návštevu štátu, aby sa stretol s orgánmi, mimovládnyimi organizáciami alebo akýmkoľvek inými príslušnými orgánmi s cieľom zhodnotiť uplatňovanie charty; skúma akékoľvek ďalšie informácie predložené združeniami a inými orgánmi legálne zriadenými v dotknutom štáte a so záujmom o uplatňovanie charty; prijíma hodnotiacu správu vrátane odporúčaní štátom na základe získaných informácií a adresuje ju Výboru ministrov Rady Európy spolu s návrhmi na dodatočné odporúčania, ktoré sa majú adresovať dotknutému štátu.

3. Odporúčania Výboru ministrov zmluvným štátom a následné opatrenia

Výbor ministrov Rady Európy môže po preskúmaní správy Výboru expertov rozhodnúť o jej zverejnení. Môže sa tiež rozhodnúť vydať odporúčania zmluvnému štátu, aby sa zabezpečilo, že politika, legislatíva a prax zmluvného štátu je v súlade so záväzkami charty.

Po zverejnení hodnotiacej správy sa *Rada Európy môže rozhodnúť zorganizovať okrúhly stôl o implementácii charty* v príslušnom zmluvnom štáte. Toto follow-up stretnutie, ktorému predsedá člen Výboru expertov, poskytuje platformu na diskusiu

medzi predstaviteľmi vlády a organizáciami menšín s cieľom nájsť konkrétne opatrenia na implementáciu odporúčaní Výboru ministrov Rady Európy.

- Slovenská republika zavrášila 5. kolo monitoringu prijatím uznesenia vlády SR č. 711 z 11. novembra 2020. Uznesením vlády SR bola schválená *Správa o priebehu a výsledkoch piateho kola monitorovania úrovne implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike*. Vláda SR v bode B.1. a B.2. uložila vecne príslušným rezortom oboznámiť sa s výsledkami piateho kola monitorovania úrovne implementácie charty v SR a s odporúčaniami Výboru ministrov Rady Európy, ako aj posúdiť možnosti ich realizácie a v rámci prípravy šiestej implementačnej správy informovať ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí o prijatých opatreniach. Totožnú úlohu v bode C.1 odporučila aj generálnemu riaditeľovi Rozhlasu a televízie Slovenska.
- Pre SR vyplynula povinnosť v termíne do 1. januára 2021 predložiť Rade Európy *Informáciu o plnení odporúčaní pre okamžité opatrenia*. Predmetná informácia bola spracovaná na základe podkladov vecne príslušných rezortov (vnútra; školstva; kultúry; dopravy a výstavby), ktorých agendy sa týkali okamžité opatrenia. Predmetná informácia bola posúdená Výborom expertov, ktorý 22. marca 2021 prijal hodnotenie k predloženej informácii. Výbor ministrov Rady Európy prijal 16. júna 2021 uznesenie, ktorým hodnotenie Výboru expertov vzal na vedomie; vyzval slovenské orgány, aby o hodnotení informovali príslušné vnútroštátne inštitúcie a zainteresované strany a pripomenul svoje odporúčanie z roku 2019 (CM/RecChL(2019)5). Bližšie informácie sú k dispozícii na webovom sídle Rady Európy: [https://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages/reports-and-recommendations#%2228993157%22:\[18\]](https://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages/reports-and-recommendations#%2228993157%22:[18])
- 6. kolo monitoringu sa pre SR začne predložením *Šiestej správy o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v SR* Rade Európy v termíne do 1. januára 2024. MZVEZ SR v súčasnosti vyhodnocuje všetky podklady od vecne príslušných rezortov a inštitúcií a vypracováva návrh šiestej periodickej správy. Správa bude prerokovaná totožným spôsobom ako implementačná správa o dohovore.
- V roku 2023 si pripomínáme 25. výročie platnosti dohovoru a charty. Podrobnejšie informácie sú zverejnené na webovom sídle Rady Európy: <https://www.coe.int/en/web/minorities/25-years-of-making-diversity-matter>

Spracovala: Sofia Penerová Daskalová, OLPR

Schválila: Soňa Danová, riaditeľka OLPR

Dňa: 5.9.2023